

Tria tarsi ossa
sa interiora.

Quartum &
extimum os.

Tarsi ossium
formae et quan-
tatem uaria
esse.

Pedij hi-
storia.

Pedum quin-
que ossibus co-
stare.

Pedij ad tar-
sum coarticu-
lato.

dioribus uero paucioribusque, ambulandi instrumentum. Tria tarsi ossium interiora plantis quodammodo^a superficiebus nauiculari ossi coartata, proprio carent nomine: at nonnullis simul omnia *καλποστέφια* appellantur. Quartum autem extrinsecus situm, à cubi seu tesseræ forma (quum quasi octo habeat latera) *πυλὸς* uocatum est. Atque unum ipsius^b lateris posterioris est, quo^c calci committitur: secundum anterius, quo continua superficie duobus pedij^d ossibus coartari docebitur. Tertium interius est, quo ipsi proximo tarsi ossi coarticulatur. Quartum pedis exterius respicit lateris, uixque lateris nomen meretur, quum admodum obscure planum sit. Quintum superius est, nulli etiam nexum ossi, sed pedis superiora spectans. Sextum terram respicit, nulli similiter ossi commissum, ceterisque lateribus longe inæqualius, & priuatim oblongo quodam^e sinu donatum, ad quæ maxima Naturæ solertia septimi pedem mouentis^f musculi tendo reuoluitur. Quia uero aliquot huius ossis latera ad eum modum obscura & inæqualia sunt, & non ad amulsum tesseræ imagini accedit, Arabes ab inæquali effigie, & quadam grandinis imagine, id grandinosum appellauerunt. Alij rursus à multiplici forma illi idem nomen cum cuneum referenti capitis^g ossi indiderunt, id *πολύμορφον* uocantes. Hoc tarsi os (uti & antea monuimus) calci coarticulatur, terræque innititur: reliqua autem tria simul cum nauiculari sursum à terra subleuantur, ut pedem hac sede cauum altumque constituent. Tarsi ossa, ut & brachialis, figura & quantitate inter se discrepant, nec superiori nec inferiori parte æqualiter porriguntur. Os enim cubum referens, & primum os interius pedis lateris occupans, duobus quæ in medio habentur multo maiora sunt, atque illorum duorum rursus grandius est quod cubum referentia necitur, quemadmodum & cubum referens intimo ossi grandius quoque uisitur. Quinetiam os cubum referens posterius, ad calcem scilicet, uergit: intimum uero os antrorsum uersus pollicem multo magis, quam cætera, eminet. Ex medijs, quod intimo ossi proximum est, breue cernitur non adeo antrorsum, atque id quod cubum referenti committitur, productum. Omnia simul iuncta superiorem eorum superficiem gibbam orbicularemque efformant, inferiorem uero cauum simamque, quemadmodum & pedis ex usu esse nemo non nouit. Duo media cunei accedunt imaginari. Quæ enim pedis superiora spectant, lata orbiculataque nonnihil sunt: quæ uero plantam constituent, non secus acuta uisuntur, quam si cuneorum ritu inter intimum & extimum tarsi ossa hæc iniicerentur. Deinde tarsi os ossi cubo simili coartatum, priuatim acutius & demissius in pedis inferiora porrigitur, quam secundum tarsi os intimo commissum, quod ipsius huc deducto^h processui tendo quinti pedem mouentisⁱ musculi ualidissimè insecatur. Tarsi ossa, ubi lateribus inuicem committuntur, tota connexus amplitudine leui lubricaque cartilagine non obducuntur, sed duntaxat in posteriori laterum sede ossi cymbam referenti proxima, quippe in reliqua parte nonnihil mutuo distant, cartilaginorum ligamentorum interuentu inuicem copulata.

Tarsum subsequitur pedis^j pars, quam Hippocrates à costarum fortassis serie *σῶδον*, alij uero Græci *πυλὸς*, Latini plantam, & nonnulli pecten, uestigiumque appellant. Cæterum quum illæ Latinorum uoces in musculorum narratione, & in uasorum neruorumque descriptionibus plurimum obscuritatis (si modo illis uteremur) adferrent, conduxerit profecto, & hic quoque à Græcis nomen mutuare. est enim & planum (quo nomine alij *πυλὸς* uertunt) in hac significatione, qua pedis partem significat, penè inaudita. Pedion igitur manus^k postbrachiali respondet: uerum quinque ossibus, non autem quatuor, ut postbrachiale, conformatur. In manu nanque pollicem reliquis digitis opponi decebat, atque hac ratione primum ipsius os brachiali articulo laxiori, quam quatuor postbrachialis ossa, alligatur. quare etiam primum pollicis os digitis, non autem postbrachiali Galenum secuti ascripsimus, pollicis perinde ac cæteris digitis tria ossa tribuentes. Quinque uero pedij ossa pari articuli connexu tarsi ossibus una serie committuntur. Pes enim quum ambulandi sit organum, stabilitatis securitas illi maximè conuenit, quæ in uno ordine locatis indiget, non solum quidem pedij, uerum etiam & digitorum ossibus. Ac pedij ossa^l tarsi ossibus leuibus & in superficie tantum protuberantibus capitibus coartatur, tam obscure prominentibus, ut merito planis superficiebus pedij ossa tarso coarticulati dixeris. & pedij quidem os pollicis præpositum intimo tarsi committitur ossi, quod indicem suffulcit secundo, quod medium sustinet tertio ossi coarticulatur. duo autem reliqua ossa cubum referenti coartantur: quemadmodum octauo brachialis ossi ea postbrachialis ossa committi proditum est, quibus anularis & medius innituntur. Et quemadmodum articuli, quo postbrachialis os minimum digitum sustinens brachiali necitur, externo lateri^m ossiculum quoddam apponi diximus: ita etiam in pedeⁿ ossiculum uisitur, ad externum lateris articuli positum, quo quintum pedij os cubiformi ossi articulatur. Porro quemadmodum tarsi ossa non eadem linea anteriori parte finiunt, sic etiam pedij ossium aliud alio magis in posteriora porrigitur.

Pe-

Pedij ossa illic ubi tarso committuntur, lateribus sibi proxima crassaque sunt, planis lateribusque superficiebus per arthrodian inuicem coartantur. Quæ autem digitos abscedunt, tenuiora sunt, atque in illorum medio^a interualla efformantur: ossa reponitur substantia, cuius auxilio primi digitorum articuli flectuntur, illi substantiæ aptiorem sedem porrigant, non adeo acuta tenuiaque superiori terram spectant, uisuntur. Vbi autem digitis articulatur, omni ex parte postb respondens, & appendice donata in rotundum^b caput desinunt, sinum prius subiens. Pedij os pollicis præpositum, ea parte qua tarso articulatur, in ipsius interminata, processum exigit, cui septimus pedem mouentium^c musculus innititur. Illi quidem occasione pedij os minimum suffulciens digitum, quæ tarso articulo monstrat^d processum in externum pedis lateris excedentem, in quem octimum^e musculus tendo insertionem molitur.

Pedij ossa^f digiti subsequuntur, qui ex ternis^g ossibus omnes ad eorum similitudinem extructis constant: pollice tantum excepto, qui inter alios duplici extruitur, ut anterior pedis concavitatis sedes firmius terræ innitatur, ad quæ iuant magna^h ossicula, quæ quum ossa sesamiformem referentia persequerentur, eis internodium reponi dictum est. eo enim Capite non minus de manus quilibet (quum utrorumque eadem sit ratio) egimus. Quod uero pes à summa manifestum est. extrema enim manus uiginti septem constat ossibus, sesamo comparantur. Sunt enim octo brachialis, quatuor postbrachialis, & quatuor tarsi ossibus, quinque pedij & quatuordecim digitorum. Atque id addendum duxi, qui in secundo libro Commentariorum in Hippocratis libris (ubi is inquit, pedem hominis multis ac paruis ossibus non secus ac summam n scribit, pedem non aliter quam extremæ manus uiginti septem adesse ossa: parum pendens, se bis cubum imitans os enumerare, aut præter id os, alia quatuor quemadmodum sanè facit eodem in libro, quum quatuor tarsi ossa cubum n quod cymbæ assimilatur articuli tradit. Sed hæc de omnibus humanæ fabricæ: & nunc ungues ac cartilagine, quæ adhuc reliquæ sunt, recensamus. si manus corpus firmant, & suffulciunt, sustinentque, hoc libro, uti institutum fuit, absol-

DE VNGVIBVS. CAPVT XX

HIS duabus figuris unguem ita expressimus, quem ci solet, quum à manu ad seleti præparationem coactum consuevit. Ac dextra quidem figura characteribus unguis regionem, seu cauum ipsius denotat, altera inbum ostendente. Quin & A hic unguis sedes indicem onem apparens. B uero sedes insignitur, quæ mellis est, nullibique detegitur, a guis censenda uenit.

ANVM pedumque digiti unguibus id eo à summo reantur, ut ipsi firmamenti uice apponerentur. Digiti carnis, quibus in extremo donantur, mollia duntaxat consistunt. Dura autem, & propter hoc ex natura pel à se cogentia, digiti sine unguium adminiculo nequeunt ar enim caro, quam postea duriusculam quandam adiper esse docebitur, tunc reflectitur subuertiturque, & ob id get. Quinetiam pieraque deinde commoda ex unguibus, si neque summam periores, neque ipsi inferiores sint, homini accedunt: quemadmodum scalpere, aut uellere, aut excoriare, aut euellere oporteat. Cæterum summum unguium (qui & munimenta uulnerantium conuassantiumque censu finxit. Si enim duriores quam nunc sunt, instar ossis cuiusdam procrearent apprehendendum magis essent idonei, ut qui ne minimè reflecti reclinarique rentur promptissimè, non secus quam alia quæ dura fragilibus constant temp simul & robori rerum Opifex prouidens, illos mediocriter duos extruxit, gratia creati sunt, quicquam in commodaret, neque ipsi quum sua mollitie ex-